

21 בספטמבר 2025

לכבוד

אלוף אבי בלוט, מפקד פיקוד מרכז
אלוף-משנה קובי מרקוס, יועמ"ש איו"ש
תת-אלוף הישאם אברהמים, ראש המינהל האזרחי
ניצב משה פינצ'י, מפקד מחוז ש"י במשטרה

שלום רב,

הנדון: אלימות, איומים, השגת גבול ומניעת פרנסה מתושבי הקהילות הפלסטיניות במסאפר בני נעים

אנו פונים אליכם בעניין אלימות, איומים, השגת גבול והתנכלות שבכללה פוגעת קשות בשגרת חייהם ובפרנסתם של תושבי קהילות הרועים והקהילות החקלאיות במסאפר בני נעים בנפת חברון.

לאחר פרוץ מלחמת ישראל-חמאס הוקמו באזור זה ובסמוך להתנחלות פני חבר שורה של מאחזים בלתי חוקיים ואלימים, הפועלים באופן שיטתי על מנת לדחוק את רגלי התושבים מבתיהם ומאדמות פרטיות המשמשות למרעה וחקלאות. תושבי המאחזים, שחלקם עוטים מדים וסממנים צבאיים אחרים בחלק מהזמן, אף כשאינם מחוילים, פוגעים בכבודם ופרטיותם של התושבים, נכנסים לבתיהם, יוצרים מחסומי כבישים ומחטטים במכשירים סלולריים – כל זאת בחוסר סמכות ורק משום הטרור והפחד שהם מעוררים בתושבים. אי לכך, נדרשת התערבותכם להגנה על בטחון התושבים המוגנים, על קניינם, על זכותם לחופש תנועה ועל זכותם לעבוד ולהתפרנס ממשלח ידם. נעמוד על הדברים להלן:

1. בני נעים היא עיירה פלסטינית הממוקמת כ-7 ק"מ מזרחית לחברון, ומונה מעל 20 אלף תושבים בשטחה ובשטחים שבסביבתה (מסאפר בני נעים). בשנות ה-80 הוכרזו באזור אדמות כאדמות מדינה והמדינה הקימה עליהן את ההתנחלות פני חבר (מעלה חבר). מאז הקמת ההתנחלות סובלים תושבי האזור מאלימות מתנחלים מתמשכת ושיטתית, ומאז אוקטובר 2023, עם התפשטות מאחזים בלתי חוקיים חדשים בסביבת ההתנחלות, האלימות הסלימה באופן דרמטי והפכה לבלתי נסבלת. מצורף מיקום המאחזים האמורים על גבי תצ"א (נ.צ. 35.167850, 31.487451):

2. לאחר 7 באוקטובר 2023 התבסס באזור מעגל מאחזים בלתי חוקיים, המקיף את ההתנחלות פני חבר ופועל למעשה כרשת חנק סביב הקהילות והכפרים הפלסטינים במרחב בני נעים (מסאפר בני נעים). תחילה הוקמו שלושה מאחזים הסובבים ישירות את ההתנחלות: "חוות מדבר חבר", "חוות מדבר חבר ב'" ו"חוות מתניה". בתחילת 2024 הושלמה הרשת עם הקמת שני מאחזים נוספים הממוקמים במקומות אסטרטגיים על ציר התחבורה החיוני בין מסאפר יטא למסאפר בני נעים, המכונים "אום דרג'" ו"אסירה זעטוט", במרחק 6-7 ק"מ ממרכז העיירה בני נעים.
3. כל אחד מהמאחזים כולל 4-5 אוהלים, בין 3 ל-4 משפחות. למרות קוטנם, כל אחד מהם בעל השפעה הרסנית על הסדר הציבורי במקום, ועל חיי קהילות הרועים הפלסטיניות באזור. במרכז רשת האלימות עומדים שני אזרחי ישראל, מתנחלים שזוהו כמובילי האלימות המתמשכת: נ"ב ומ"ק. שניהם פעלו באלימות כלפי התושבים הפלסטינים באזור בני נעים עוד לפני הקמת המאחזים. בהובלתם, המאחזים החדשים הפכו למוקדי טרור לאומני יומיומי, המופנה כנגד האוכלוסייה המקומית.
4. האלימות בשטח מייצרת שגרת חיים איומה עבור חלק מהתושבים ומונעת מהם ביטחון בסיסי, חופש תנועה ופרנסה. דוגמאות לאירועי אלימות קיצונית כלפי תושבי הכפרים קיימות למכביר. עוד במאי שעבר (14.5.2024), מתנחלים חמושים לובשי מדי צה"ל גירשו את מר א"ח אשר רעה בשטח שבבעלותו, מנעו מהעדר להגיע אל הבאר ולשתות, ומיד לאחר מכן גירשו את הרועה עם העדר. שעות לאחר מכן רעולי פנים הגיעו לבית הרועה והרסו את תוצרת הגבינה על גג ביתו. האלימות לא נעצרה שם, ובשעות הלילה הגיעו שוב מתנחלים חמושים, רעולי פנים, אל ביתו של הרועה, הסתובבו סביב הבית ואיימו להרוג את המשפחה. מתוך עדותו של מר ח': "לא ישנו כל הלילה כי חששנו שהם יפגעו בנו. כך מתנהלים החיים שלנו מאז הקמת המאחז לידנו" ([דיווח בצלם](#) 14.5.2024).
5. חודש לאחר מכן, ביום 13.6.2024, מ"ק נכנס חמוש בנשק צה"לי לביתם של תושבי המקום, התיישב על מזרנים בסלון, עישן סיגריה ודיבר בטלפון. ק', באותו היום, לא חשש לספר על שאיפותיו: "כל האדמה הזאת היא שלי", "הזיתים שם הם שלי", תוך שהוא מצביע על השטח הסובב את אחד מבתי התושבים הפלסטינים. באין מפריע, "הוכתר" אדון חדש בשטח. ניתן לראות את דבריו בסרטון המצורף. [הסרטון הוסר]
6. ביום 15.8.2024, בשעות הבוקר, הגיע ק' עם עדר כבשים אל אדמות משפחת מ', חמוש ברובה. הוא סירב לעזוב את המקום על פי בקשת בני המשפחה, עד שבני המשפחה נאלצו לעזוב את הבית בעצמם. בהמשך לכך השמיע ק' איומים על שבית המשפחה בסכנה, והוא "ממליץ" להם לעזוב.
7. ק' הזמין את המשטרה טרם הגיע לבית המשפחה – שיטה נפוצה ושכיחה במסגרתה מתנחלים קוראים לכווחות המשטרה למקום, פועלים באלימות, ואז טוענים כי האלימות הופנתה כלפיהם מבלי להציג ראיות לכך. פרקטיקה זו ידועה ומוכרת גם לכם מאין ספור פניות הנוגעות לאלימות מתנחלים. פעם אחר פעם עומדת המשטרה לצד המתנחלים החמושים ודוחקת את התושבים הפלסטינים, וכך גם במקרה הנ"ל: המשטרה הכניסה את המשפחה אל תוך הבית באלימות ומנעה ממנה לצלם את המתרחש בחוץ.
8. המקרים שתיארנו לעיל הם רק דוגמאות בודדות מני רבות לאלימות השיטתית שמופעלת על התושבים. לצערנו, במקום שהמצב ישתפר, אנו עדים להחרפה מתמדת של האלימות והפרות החוק ולהיעדר מענה מטעם הרשויות. בחודשים האחרונים תדירות האירועים עלתה באופן דרמטי והאלימות הפכה לברוטלית יותר – מהפרעה לרועים ועד איומים ישירים על חיי התושבים. השתיקה וחוסר הפעולה מצד הרשויות

מעצימים את תחושת החסינות של המתנחלים האלימים ומביאים לידי כך שהאלימות מגיעה לשיאים חדשים כמעט מדי שבוע. נתאר חלק מהאירועים האחרונים:

9. ח"מ, תושב אום דהב, נתון למתקפות בלתי פוסקות מצד מתנחלים מהמאחזים השונים. באחד מימי חודש מאי, כאשר יצא ח' מביתו למספר שעות, מתנחלים חמושים נכנסו לביתו והכו את בתו בת ה-17. שעות של אימה חלפו עד שח' חזר, וראה את בתו מדממת מאפה וזקוקה לטיפול רפואי. המתנחלים נעלמו מהמקום. ארבעה ימים לאחר מכן חזרו המתנחלים החמושים והכו את ח' בביתו. ח', אשר נזקק עתה לטיפול רפואי בעצמו, חשש להשאיר את אשתו וילדיו לבד בבית ולכן נמנע מלעזוב ולגשת לבית החולים. מספר ימים לאחר מכן הגיעו המתנחלים לביתם פעם נוספת, שברו, הפכו, והרסו ציוד באחד מחדרי הבית.
10. ביום 19 ביוני 2025, בזמן שס"מ, תושב ג'רון אל בוטמה, היה בתפילת שישי, 30 מתנחלים חמושים הגיעו לביתו, כאשר ילדיו בני ה-14, 17 ו-18 נכחו בבית. המבקרים הלא קרואים גנבו את כל הציוד של המשפחה, את האוהלים ושלדי הברזל. מספר ימים לאחר מכן, נסע ס' על הכביש והבחין כי כל הרכוש שלו כעת שומש מחדש על הגבעה של מ"ק ו"ב. מספר ימים לאחר מכן, בזמן שרעה ס' עם העדר בשטחו, גיפ צבאי הגיע. אחד החיילים יצא מתוכו ואמר לס': "נשאר לך רק הבית, אל תצא ממתחם המגורים. אין לך כלום". גם במקרה הזה, כמו בכל פעם כאשר ס' ניסה לתעד את התקיפות האלימות, בין אם על ידי מתנחלים או חיילים, החרים לס' את הטלפון ומחקו כל תיעוד בחוסר סמכות.
11. החרמת הטלפון ומחיקת התיעוד הן דוגמה לצורות נוספות של הפעלת אלימות כלפי התושבים. מתנחלים וחיילים עושים שימוש בטרקטורים ו"באגרים" פרטיים בכדי "לעצב" מחדש את דרכי הגישה לבתים, מקימים מחסומים מאולתרים בהם דורשים מהתושבים להזדהות, מחרים ציוד וחודרים לטלפונים.
12. א"ח הוא תושב חלת אבו פרחאן. בבעלותו עדר של 250-300 ראשי צאן. מאז שהוקמו המאחזים באזור מגוריו, א' לא מצליח להגיע לאדמותיו. פעם אחר פעם גורש מהמקום על ידי מתנחלים וצבא, לעיתים תוך תקיפות העדר. מזה כמעט שנתיים שבהן הוא נאלץ לרכוש מזון לבעלי החיים ולהאכיל את העדר בתוך הדיר, במקום לצאת למרעה. אף על פי כן, התקיפות הגיעו גם לביתו. פעם אחר פעם מתנחלים אלימים מגיעים לשטח החצר המגודרת של ביתו, ומאיימים על א' שאם לא יעזוב יפגעו בעדר או בו.

כישלון מערכת של מערכת אכיפת החוק

13. למרות חומרת האירועים הללו ותדירותם הגוברת, התגובה הצבאית נותרת עקבית בחוסר פעילותה. בכל פנייה לגורמי הביטחון המקומיים, התשובה הסטנדרטית היא שמדובר ב'עניין אזרחי' שאחריות הטיפול בו מוטלת על המשטרה. אולם מעבר לכך שהתשובה הזו מתעלמת מהמציאות בשטח – בה המשטרה אינה מטפלת באירועים כלל – היא גם מנוגדת לחובות המשפטיות הבסיסיות של הצבא כמפקד האזור.
14. טענתכם, פעם אחר פעם, היא שאין ביכולתכם לפעול, ושאחריות החקירה וההעמדה לדין היא ברשות המשטרה. התנערות זו מאחריות המפקד הצבאי ומהפעלת הסמכויות המסורות בידיו, ובפרט הסמכות לשמור על הסדר הציבורי ולהגן על התושבים בשטח הכבוש מפני מעשי איבה והפחדה, מנוגדת לדין הבינלאומי כמו גם לעקרונות המשפט המינהלי שאליהם הוא מחויב (בג"ץ 2056/04 מועצת הכפר בית סוריק נ' ממשלת ישראל, פ"ד נח(5) 807, 828 (2004)).
15. הטלת הנטל על פלסטינים הסובלים מהתעמרות, או אשר נופלים קורבן לעבירות שונות, להיאבק בהתנכלויות באמצעות ההליך הפלילי, מתעלמת ממצאות הדברים הקשה בשטח ומהצורך להקנות לקהילות מותקפות הגנה אפקטיבית, במבט צופה פני עתיד. ראשית, בפני הקהילות המותקפות חסמים

רבים להגשת תלונות. האופי החזרתי והיומיומי של מעשי איבה "קלי ערך" המנהלים את חייהם, אינו מאפשר להגיש תלונה בגין כל אירוע, ואף על פי כן – אינו מאפשר להם מהלך חיים תקין.

16. ח' הוא דוגמא לכך, מאחר ופנה למשטרת קרית ארבע בפברואר, אך גם לאחר שלוש פעמים שהגיע למקום והשאיר את משפחתו חשופה לעוד אלימות, המשטרה סירבה לקבל את תלונתו. דוגמא נוספת היא זו של תושב המקום, ס"ע, אשר רק לאחר התערבות עו"ד והמתנה של מעל 3 שעות בשמש הצליח להיכנס לתחנה על מנת להגיש תלונה (באסל אל-עדרה "מתנחל דקר אותי ביד כשנכנסתי להגן על העזים שלי" **שיחה מקומית** (24.3.2024)).

17. ביום 18.8.2025 פנו ארבעה מתושבי מסאפר בני נעים למשטרת חברון, ואף הם הגישו תלונות בגין איומים, הסגת גבול ואלימות שהופנו נגדם. תלונות אלה לא הובילו לכל פעולה או הגשת כתבי אישום על ידי המשטרה, למיטב הידיעה. **אישורים על הגשת התלונות מצ"ב.**

18. מעבר להפרות הנורמטיביות והמשפטיות הבלתי פוסקות, המציאות בשטח מוכיחה שחוסר פעולה מוביל לתוצאות מסוכנות: ריקון שלטון החוק מתוכן, תנאי אנרכיה וקביעת עובדות בשטח, מציאות שבה כל דאלים גבר. בהיעדר אכיפה והגנה אפקטיבית, אירועי האלימות כלפי תושבים, קהילות וכפרים פלסטינים ברחבי הגדה המערבית, ובפרט אירועי האלימות החמורים, מצויים בנסיקה חסרת תקדים.

19. בין 1 בינואר 2023 ל-30 ביוני 2025 תיעד משרד האו"ם לתיאום העניינים ההומניטריים בגדה המערבית (OCHA) את עקירתם הכפויה של 2,771 פלסטינים כתוצאה מאלימות מתנחלים והגבלות גישה לקרקע. פילוחם של מספר התושבים שנעקרו בשל סיבות אלו לפי אזור גיאוגרפי מעלה כי זו תופעה המתפרשת על פני הגדה המערבית כולה, ואינה ייחודית למיקום זה או אחר (ראו: United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), West Bank Monthly Snapshot - Casualties, Property Damage and Displacement | June 2025 (18 July 2025), OCHA. <https://www.ochaopt.org/content/west-bank-monthly-snapshot-casualties-property-damage-and-displacement-june-2025> (להלן: נתוני OCHA, יולי 2025).

20. במקביל חלה עלייה חדה באירועי האלימות שמבצעים אזרחי ישראל כלפי תושבים פלסטינים. מאז ראשית שנת 2023, ובפרט מאז פרוץ המלחמה, תקיפות אלימות נגד תושבים פלסטינים ורכושם מתגברות ומתרחבות ותדירותן עולה. בהתאם לנתוני משרד האו"ם לתיאום העניינים ההומניטריים, מחודש ינואר 2023 ועד חודש יוני 2025 תועדו 3,499 תקיפות מתנחלים נגד תושבים פלסטינים אשר הסתיימו בפגיעות בגוף או ברכוש. הנתונים הרב שנתיים מלמדים על עלייה תלולה במספר אירועי אלימות המתנחלים שהסתיימו בפגיעות בגוף או ברכוש: בשנת 2020 תועדו 379 מקרים, בשנת 2021 תועדו 532 מקרים, בשנת 2022 תועדו 852 מקרים, בשנת 2023 תועדו 1,291 מקרים, ובשנת 2024 הגיע מספר המקרים לשיא חסר תקדים – 1,449 תקיפות – המספר הגבוה ביותר מאז החל האו"ם לתעד אלימות מתנחלים בשנת 2006 (ראו: נתוני OCHA, יולי 2025). פילוח מספר התקיפות לפי מיקום גיאוגרפי, בדומה לפילוח שהוזכר לעיל לגבי מספר העקורים, מלמד כי גם תקיפות מתנחלים מתרחשות בכל הגדה, וכלפי קהילות רבות.

21. לצד כמות האירועים, גם חומרת האלימות המופעלת במסגרתם הולכת וגוברת. מאז אוקטובר 2023 ועד אוקטובר 2024 תועדו 152 תקיפות שביצעו מתנחלים, אשר הובילו לפציעה חמורה או למוות של תושבים פלסטינים (ראו: United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), [Humanitarian Situation Update #232: West Bank](#) (24 October 2024), OCHA).

22. הקמת המאחזים באזור בני נעים, ופעילותם של תושבי המאחזים כדי למרר את חיי התושבים הפלסטינים המוגנים, מהווה הפרה של הדין הבינלאומי, ועומדת בניגוד לדין הישראלי והצבאי. עמידתם של גורמי הביטחון מנגד (במקרה הטוב) מאפשרת לכל אלה להימשך, ומנוגדת גם היא לדין ולכללי המשפט המינהלי. הזירה הכאוטית ורוויית האלימות שנוצרה סביב קהילות הרועים הוותיקות באזור, בהובלתם של מנהיגי המאחזים, אינה מאפשרת לתושבים המוגנים קיום תקין והישרדות פיזית, מערערת את הסדר הציבורי והביטחון, והיא היפוכו המוחלט של שלטון חוק. מצב זה דורש את התערבותכם הדחופה לשם מתן הגנה לתושבים.

לנוכח כל האמור, נדרשת התערבותכם המידית כדלקמן:

- א. לנקוט צעדי אכיפה ומיצוי הדין עם העבריינים מקרב תושבי המאחזים, בהתאם לסמכויות המשטרה וחובתה לפי כל דין, ולהגן על הקהילה באופן מידי כך שלא תיעקר ממקום מגוריה.
- ב. להוציא צו סגירת שטח סביב מתחמי המגורים של הקהילות המותקפות, בהתאם לסמכות המפקד הצבאי לפי סעיף 318 לצו בדבר הוראות ביטחון [נוסח משולב] (יהודה ושומרון), התש"ע-2009.
- ג. להרחיק את התוקפים האלימים משטח הגדה המערבית, ולמצער משטח מסאפר בני נעים, בהתאם לסמכות המפקד הצבאי לפי סעיפים 296-297 לצו בדבר הוראות ביטחון.
- ד. לפנות ולפרק את המאחזים האלימים והבלתי חוקיים הסובבים את קהילות מסאפר בני נעים, על ידי המינהל האזרחי, בהתאם לסמכותו בעניין בנייה בלתי חוקית במקרקעי ציבור.

בכבוד רב,

רעות שאער, עו"ד